

Proto bylo dovolacímu rekursu pro nezákonnost vyhověno a rozhodnuto, jak uvedeno, neboť okolnost, zda se navrhovatelka provdala bez vědomí svého otce, od něhož žádá věno, jest rozhodná podle § 1222 obč. zák. pro povinnost otcovu a proto jest především tuto okolnost řádně vyšetřiti a podle výsledků šetření teprve o důvodnosti nároku navrhovatelky uvažovati. Rekursní soud mohl též podle zákona (§ 43) doplniti řízení, pokládal-li to za potřebné, máje zejména i možnost o uvedené skutečnosti slyšeti (i přísežně) účastníky, totiž navrhovatelku a jejího otce (§ 28 (5) zák.) a pak posouditi, zda zjištění prvního soudu je správné a zda jest tu vyrozumění o sňatku, jaké žádá § 1222 obč. zák.

Čís. 11975.

Pokud dozorčí rada výrobního a hospodářského společenstva, zprostitvši členy představenstva společenstva prozatím jejich oprávnění, nebyla oprávněna rozhodnouti místo představenstva o žádostech o přijetí nových uchazečů do společenstva.

Sesadila-li dozorčí rada výrobního a hospodářského společenstva prozatímné představenstvo a svolala-li valnou hromadu, by rozhodla, zda dozorčí rada jednala správně, či nikoli, nestačilo uvést v pozvánce k valné hromadě, že zprávu o činnosti společenstva podá dozorčí rada a že budou provedeny volby představenstva, nýbrž bylo v ní uvést, že předmětem jednání jest sesazení představenstva. Valná hromada měla pak rozhodnouti o sesazení představenstva. Dokud se rozhodnutí valné hromady v tomto směru nestalo, nebyli členové představenstva, již byli dozorčí radou prozatím zbaveni funkcí, s konečnou platností odvolání a nemělo býti voleno představenstvo nové.

Nejde-li o rozpory mezi představenstvem a členy, nýbrž o rozpory mezi představenstvem a dozorčí radou družstva, jest povolán rejstříkový soud k tomu, by rozhodl o správnosti voleb na valné hromadě.

(Rozh. ze dne 13. října 1932, R I 810/32.)

Představenstvo družstva P. bylo dne 30. dubna 1932 sesazeno dozorčí radou, jež, přijavši dne 10. května 1932 řadu nových členů, svolala na 12. května 1932 valnou hromadu, na níž bylo zvoleno nové představenstvo. Stížnosti členů starého představenstva vyhověl s o u d p r v é s t o l i c e jen ohledně člena nového představenstva Arnošta Š-a, jehož opověď zamítl, ježto byl v čase valné hromady nezletilý, a uložil představenstvu družstva, by svolalo novou valnou hromadu, na níž by byla provedena volba nového člena představenstva; jinak stížnost zamítl, pokud se týče poukázal stěžovatele na pořad práva. D ů v o d y: Stížnost vytýká, že valná hromada byla svolána dozorčí radou bez vědomí představenstva. K tomu však jest podotknouti, že podle § 24 zák. o společenstvech dozorčí rada jest k takovému kroku oprávněna. Dále stížnost vytýká, že představenstvo bylo dozorčí radou neprávem sesazeno. Podle § 15 zák. o spol. může však býti představenstvo kdykoli odvoláno, bez újmy nároků na náhradu škody, vyplývající ze smluv. Podle § 24 zák. o spol. dozorčí rada může prozatímně sprostiti členy představenstva je-

jich oprávnění až do rozhodnutí valné hromady, kterou jest co nejdříve svolati. Z toho patrno, že, když dozorčí rada toho práva použije a valná hromada nové představenstvo zvolí, členové dosavadního představenstva mohou, byli-li suspendováni neprávem, jen pořadem práva domáhati se proti družstvu, pokud se týče proti členům dozorčí rady náhrady škody. Zvolení nového představenstva však nemohou napadati, ani pořadem práva, tím méně stížností k rejstříkovému soudu. Rejstříkový soud tudíž, ano je prokázáno, že valná hromada byla řádně svolána a nové představenstvo zvoleno příslušnou většinou hlasů, nemůže protokolaci nového představenstva zamítnouti. Zda byla suspense představenstva důvodná, či bezdůvodná, netřeba nyní uvažovati. Tou otázkou se bude zabývati procesní soud, podají-li členové dosavadního představenstva žalobu o náhradu škody, že byli bezdůvodně suspendováni. Stěžovatelé tvrdí dále, že valná hromada nebyla řádně svolána, poněvadž mezi dobou svolání neuplynulo plných sedm dní. Podle § 13 stanov svolává se valná hromada tím, že se pozvou členové družstva dopisy, doručenými poslem, neb danými na poštu aspoň sedm dní před konáním valné hromady. V protokole o valné hromadě místopředseda dozorčí rady konstatoval, že valná hromada byla svolána sedm dní předem a že pozvání byla členům doručena poštou. K opovědi byl také připojen doklad, z něhož patrno, že pozvání k valné hromadě dle poštovního razítka byla dána na poštu 4. května 1932, mimo to bylo také pozvání k valné hromadě uveřejněno v novinách, což nebylo ani nutné. Protokolem o valné hromadě je dále zjištěno, že ze 158 členů se dostavilo 124 členů a že zvolení členové představenstva dostali 69 hlasů, protikandidátka 47 hlasů a jeden hlas neplatný. Tudíž valná hromada byla dle stanov svolána, byla způsobilá usnášeti se a nové představenstvo dostalo potřebnou většinu, tudíž nebylo důvodu, by rejstříkový soudce odepřel zápis nových členů představenstva. Stěžovatelé dále tvrdí, že účastníci nebyli řádnými členy, poněvadž byli přijati dva až tři dny před dnem valné hromady a byli přijati dozorčí radou, nikoli představenstvem a nedbalo se ustanovení, že se členové družstva musí písemně přihlásiti. To jsou však skutkové sporné okolnosti, které mohou býti zjištěny jen důkazním řízením ve sporu, nikoli řízením nesporným. Kdyby tudíž stěžovatelům z těchto okolností mohl vzniknouti nějaký nárok, mohl by býti uplatňován jen pořadem práva. Ostatně podle zákona každý člen družstva nabývá práva vyplývající ze členství, jakmile byl přijat, a již tím okamžikem se může zúčastniti valné hromady. Podle § 17 stanov mohou se členy státi všechny osoby, jež jsou způsobilé zavazovati se smlouvami. Ani se před valnou hromadou přihlásili noví členové do družstva, kteří vyhovují podmínce § 17 stanov, nebylo příčiny, by byli odmítnuti, naopak prospěch družstva toho vyžadoval, by byli přijati, neboť tím vzrostou peněžní prostředky družstva i jistota družstevních věřitelů pro jejich pohledávky. Jen u člena Arnošta Š-a bylo přijetí neplatné, poněvadž byl v té době nezletilý. Jeho hlas na valné hromadě však nepadá na váhu, poněvadž, i kdyby jeho hlas odpadl, výsledek hlasování byl by stejný. Stěžovatelé tvrdí dále, že na pořadu schůze nebyla suspense členů. Předloženým písemným pozváním i předložením časopisu O. jest však zjištěno, že jako bod 5 programu byly uvedeny volby představenstva a svolávací

vyhláška byla podepsána dozorčí radou. Tím bylo vyhověno § 30 zák. o spol., neboť z toho každý člen družstva mohl seznati, že následkem opatření dozorčí rady se má zvoliti nové představenstvo. Nebylo ani v zájmu družstva, ani bývalých členů představenstva, by se širší veřejnost z novin nápadným způsobem dověděla, že dozorčí rada suspendovala představenstvo. Stěžovatelé tvrdí dále, že předseda dozorčí rady jmenoval skrutátory pro sbírání hlasů, avšak ani ze zákona, ani ze stanov nelze dovoditi, že toto jednání mělo v zápětí neplatnost usnesení valné hromady. Stěžovatelé dále tvrdí, že 1/3 dozorčí rady měla vystoupiti. I kdyby to byla pravda, nic z toho nelze dovoditi. Když členové představenstva nebo dozorčí rady nevystoupí ve lhůtě, v které měli podle stanov vystoupiti, úřadují dále, pokud valná hromada neprovede doplňovací volby. Pakliže tudíž část členů představenstva nebo část členů dozorčí rady nevystoupí v době, ve které měli dle stanov vystoupiti, jsou členové družstva oprávněni žádati, by byla svolána valná hromada, by provedla doplňovací volby; do té doby jsou však dotyční členové oprávněni vykonávati své funkce. Ohledně dalšího tvrzení stížnosti, že byly zvoleny za členy představenstva osoby dosud platně nepřijaté, a že tyto osoby se zúčastnily hlasování, se poukazuje k tomu, co bylo řečeno. Pokud se týče dalšího tvrzení, že člen dozorčí rady Rudolf H. nebyl pozván do schůze dozorčí rady, v které byli noví členové přijímáni, poukazuje se k tomu, že otázka, zda byli noví členové družstva přijati platně, či neplatně, může býti rozhodnuta jen pořadem práva, nikoli řízením nesporným. Posléze stěžovatelé tvrdí, že se suspendování členové představenstva nemohli na valné hromadě hájiti. Z opisu protokolu o valné hromadě jest však patrné, že členové dosavadního představenstva dostali slovo; ostatně stěžovatelé ani netvrdí, že na členy družstva na valné hromadě bylo nějak působeno nezákonným způsobem pokud se týče hlasování, nebo že byli nějak obmezeni ve svém právu vykonávati svobodné hlasování. Proto jest stížnost, až na to, že zvolení nového člena představenstva Arnošta Š-a jest neplatné, bezdůvodná a bylo ji zamítnouti. Re k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Rekursu nelze přiznati oprávnění. Vývody rekurentů nejsou s to, by vyvrátily správné stavu věci, zákonu a stanovám odpovídající usnesení prvního soudu. K vyvrácení rekursních námitek odkazuje se proto především na odůvodnění napadeného usnesení, k němuž stačí dodatí toto: Členové představenstva jsou kdykoliv odvolatelní (§ 15 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.), aniž mají jinou obranu než žalobu o náhradu případné škody. Z toho plyne, že funkce představenstva a jeho členů skončí se odvoláním bez ohledu, zda se odvolání to stalo právem, čili nic, ovšem bez újmy jejich práva domáhati se náhrady škody pořadem práva. V projednávaném případě byli stěžovatelé zbaveni svých funkcí usnesením dozorčí rady, která i podle stanov, i podle zákona (§ 24 cit. zák.) byla formálně oprávněna tak učiniti. Důsledek toho arcit' byl, že ihned se ujala zatímního vedení věci družstva a svolala na den 12. května 1932 valnou hromadu. Dozorčí rada zachovala se tudíž podle platného předpisu odst. (2) § 24 cit. zák., kde svolání valné hromady jest obligatorní, a contrario případu odst. (4) § 24, podle něhož se svolává valná hromada, vyžaduje-li toho zájem družstva. V případě sou-

zeném bylo svolání valné hromady nutné, stalo se bez průtahu a podle stanov. Členem družstva se stává každá fysická osoba (právnícká i fysická) způsobilá se zavazovati smlouvou, jakmile představenstvo přijme písemné prohlášení o přístupu (§ 17 stanov). Nabytím členství se dostává členu i oprávnění, by se zúčastnil valné hromady a tam hlasoval, aniž třeba, by od přijetí za člena uplynula teprve nějaká doba. Poněvadž po suspensi představenstva se ujala dozorčí rada správy družstva, a vykonávala tudíž funkci představenstva, jest přijetí nových členů dozorčí radou bezvadné a platné. Závěr rekurentů, že o volbě představenstva rozhodovali nečlenové, jest proto neudržitelný. Není správné, že jen valná hromada jest oprávněna sesaditi představenstvo. Bylo již poukázáno na ustanovení § 24 zák. čís. 70/1873 ř. z., které právo k suspensi dává i dozorčí radě. Ana valná hromada ze dne 12. května 1932 právoplatně zvolila představenstvo nové, stalo se zbavení funkcí u stěžovatelů, vyslovené dozorčí radou, konečným. Pořad valné hromady ze dne 12. května 1932 byl členům sdělen v pozvání, které dle neodporovaného zjištění prvního soudu bylo dáno na poštu dne 4. května 1932. Byl i nadbytečně vyhlášen v časopisu O. Podle protokolu o valné hromadě byli verifikátoři M. a V. řádně zvoleni a nezáleží na tom, že tento byl za člena přijat dozorčí radou, právě tak, jako, že se hlasování zúčastnilo 45 nově před valnou hromadou dozorčí radou přijatých členů. Členové představenstva, kteří usnesením dozorčí rady byli zbaveni svých funkcí, mohou jen pořadem práva uplatňovati své nároky na náhradu škody, z čehož plyne, že jen pořadem práva mohou své námitky přednésti. Bylo proto správné, že první soud odkázal stěžovatele na pořad práva s námitkou, že do schůze dozorčí rady ze dne 9. května 1932, na níž bylo přijato 45 žadatelů za členy družstva, nebyl pozván člen dozorčí rady H.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu a napadené usnesení jakož i usnesení prvního soudu změnil v ten způsob, že se zamítá opověď všech členů představenstva nově zvolených na valné hromadě dne 12. května 1932, a uložil rejstříkovému soudu, by, obnově zápis bývalého představenstva, dále zařídil, čeho třeba.

D ů v o d y:

Jde o souhlasná usnesení nižších soudů a dovolací rekurs jest přípustný, je-li napadené usnesení nezákonné nebo ve zřejmém rozporu se spisy, nebo je-li tu zmatečnost (§ 46 odst. (2) zák. čís. 100/31 sb. z. a n.). Dovolacímu rekursu, pokud uplatňuje nezákonnost napadeného usnesení, nelze odepřítí oprávnění. Právem vytýkají rekurenti dozorčí radě, že nepostupovala správně, přijavši v mezidobí od prozatímního sesazení představenstva, 30. dubna 1932, do valné hromady, dne 12. května 1932, nové členy počtem 45 na schůzi dozorčí rady ze dne 10. května 1932, tedy bezprostředně před valnou hromadou, na níž noví členové již hlasovali. Dozorčí rada jako dozorčí a kontrolní orgán družstva může sice podle druhého odstavce § 24 zák. čís. 70/73 ř. zák., jakmile se jí to zdá nutným, zprostiti členy představenstva a úředníky prozatím jejich oprávnění až do rozhodnutí příští valné hromady, a učiniti opatření nutná za účelem prozatímního dalšího vedení podniku. Podle § 17 stanov druž-

stva rozhoduje představenstvo o přijímání nových členů. Neshledává dovolací soud odůvodněným, že za daných okolností přijímání nových členů dozorčí radou bylo naléhavě nutným opatřením, jež nestrpělo odkladu do doby, kdy o žádostech za přijetí uchazečů mohl rozhodovati orgán podle stanov k tomu povolaný, to tím méně, ano na valné hromadě již třetí den na to konané mělo dojít ke zvolení představenstva. Již v tom jest spatřovati nezákonný postup dozorčí rady.

Právem dále vytýkají rekurenti, že na pořadu valné hromady ohlášené na 12. květen 1932, nebylo výslovně uvedeno, že valná hromada rozhodne o »sesazení představenstva«. Dozorčí rada mohla jen prozatímně sesaditi představenstvo a jen valná hromada mohla rozhodnouti, zda dozorčí rada jednala správně, či nikoliv. Zájem všeho členstva vyžadoval, by každý věděl o tomto důležitém opatření a proto aby již v pozvánce k valné hromadě bylo rozhodování o tom uvedeno jako předmět jednání, by mohl každý člen již předem k němu zaujmouti stanovisko a věnovati věci zvýšenou pozornost. Nikterak není vyloučeno, že by z členů nedostavivších se k valné hromadě, mnozí byli přišli, kdyby byli z pořadu jednání seznali, oč vlastně půjde. Nestačilo uvést v pořadu, že zprávu o činnosti družstva podá dozorčí rada a že budou provedeny volby představenstva, neboť z toho nebylo ještě bezpečně lze dovozovati, že představenstvo bylo sesazeno a že valná hromada bude konečně rozhodovati o tomto opatření. Tento způsob nevyhovoval předpisu druhého odstavce § 30 zák. družstevního a nebylo lze jej ani omluviti ohledy na ministerstvo sociální péče a na zájem družstva, by širší veřejnost se snad nedověděla o vnitřních jeho poměrech, neboť ohledy ty musily ustoupiti doslovu a úmyslu zákona. Z protokolu o valné hromadě ze dne 12. května 1932 nevysvítá dále jasně, že bylo o sesazení představenstva valnou hromadou vůbec rozhodnuto, zejména že toto opatření dozorčí rady bylo hlasováním schváleno. Dokud se rozhodnutí valné hromady v tomto směru nestalo, nebyli rekurenti z funkce členů představenstva, jimiž byli valnou hromadou zvoleni, s konečnou platností odvoláni a nemělo býti voleno představenstvo nové. I to právem rekurenti vytýkají. Neprávem také rejstříkový soud odkázal rekurenty na pořad práva, což i rekursní soud schválil. Toto odkázání bylo by na místě jen pro rozpory mezi představenstvem a členy družstva. V tomto případě však jde o rozpor mezi dozorčí radou a představenstvem, kterým mohou býti zájmy družstva poškozeny, a je proto povolán rejstříkový soud k tomu, by rozhodl o správnosti voleb na valné hromadě dne 12. května 1932. Již tyto nezákonnosti stačily k tomu, by opověď zápisu členů představenstva zvolených dne 12. května 1932 byla zamítnuta. Bylo proto vyhověno dovolacímu rekursu způsobem ve výroku uvedeným a na rejstříkovém soudu bude, by učinil další potřebná opatření.

Čís. 11976.

Předpisů zákona ze dne 1. července 1932, čís. 116 sb. z. a n., o exekuci na podpory v nezaměstnanosti jest použití, třebaže exekuční návrh byl podán před vydáním tohoto zákona.

(Rozh. ze dne 13. října 1932, R II 346/32.)